

Talking Galleries 2014

Rapport från Eva-Lotta Holm Flach

Talking Galleries är ett återkommande internationellt symposium för samtida konstgallerier som i år ägde rum för tredje gången i Barcelona. Under två dagar hålls föredrag och initieras diskussioner som fokuserar på galleriets roll i sin samtid och framtid. Avsikten är att skapa ett internationellt forum för att diskutera de utmaningar som gallerier med fokus på samtidskonst står inför.

Symposiet inleddes med föreläsning av Edward Winkleman (Winkleman gallery) som diskuterade gallerier på olika nivåer och deras förutsättningar; "megagallerier", "top level"-gallerier, "mid-level"-gallerier och "emerging" gallerier etc. Huvudsakligen diskuterades "mid-level" gallerier och deras utmaningar. Han pekade på många av de bekymmer som gallerier i detta segment möter och som sammanfattningsvis handlar om tid och pengar. Han lyfte även fram deras betydelse och funktion i konstvärlden som helhet. Winkleman presenterade en stor bredd av frågor, såsom galleriernas tillträde till mässor och deras placering, relation till kunder, konkurrensen mellan gallerierna om konstnärerna, auktioner och andrahandsmarknaden, galleriernas ständiga brist på "cash-flow", dyra lokalhyror och hur man kan använda gallerilokalen när det inte pågår utställningar, konstvärldens brist på skrivna kontrakt etcetera. Han skildrade en situation som baserade sig på gallerier i New York, men som i stort påminner mycket om den situation vi exempelvis även har i Sverige. Slutsatsen var att konstgalleriet i sin nuvarande (traditionella) form med en fast adress etc. är fortfarande levande och relevant såsom på Leo Castellis tid, men att konstvärlden idag är betydligt mer komplex. Det finns många olika nivåer att arbeta på och vägar att välja mellan och att det är en av orsakerna till varför ett symposium som detta är viktigt.

Årets sammankomst innefattade ett par olika teman. Ett handlade om "joint events" så som "Gallery weekends" av typen *Berlin Gallery Weekend* som numera förekommer i olika städer runt om i Europa. Men även lite enklare former som gemensamma kvällsöppningar diskuterades. Sådana samarbeten mellan gallerier har under senare år uppstått bland annat som ett sätt att skapa en motvikt till de allt mer kostsamma konstmässorna, vilka i sin tur också blivit allt fler. Frågan som ställde sig var hur effektiva dessa "joints event" egentligen var. Nådde de fram till den påtänkta publiken? Kom samlare, curators med flera i en sådan utsträckning som varit avsikten? Hur många olika event orkar i sin tur publiken delta i/åka till? Den allmänna föreställningen var att "gallery weekends" inte levde upp till sina förväntningar vad gällde att nå den internationella publiken, men att det kunde spela roll i en mer lokal kontext. Det ansågs vara en god idé om man vill skapa ett nyhetsflöde eller ett temporärt

intresse kring galleriscenen som sådan, men att det samtidigt finns en risk att "nöta ut" den seriösa samtidskonstpubliken.

Konstmässornas roll och funktion kom också att diskuteras. Trots höga kostnader och ekonomiska risker anses de helt nödvändiga för att nå ut med konstnärer på olika konstmarknader världen över. Samlarens perspektiv fanns med i diskussionen och deras olika förhållningssätt till mässor. Somliga uppfattar konstmässorna som det mest effektiva sättet att erövra och tillgodogöra sig ny kunskap och information, medan andra har tröttnat på konceptet. En samlare tyckte att galleristernas alltmer frekventa deltagande i mässor gör dem otillgängliga och frånvarande, vilket han menade skadade galleriets verksamhet och kvalitet. Förmågan att möta sina kunder, samlare, curators och publik på ett engagerat och närvarande sätt, är fortfarande en av grunderna i galleristens arbete, menade han. En annan samlare såg inte detta som ett problem, tyckte tvärtom att mässorna var effektiva platser för att få information och möta gallerister...för och emot... Samtidigt som mässorna är en av galleriernas viktigaste inkomstkällor, är de också en av de största utgifterna...fördelar och nackdelar...

Den internationella galleristrukturen berördes, där man återigen uppmärksammade den tämligen omöjliga konkurrensen som små och mellanstora gallerier möter i relation till de stora megagallerierna som Hauser & Wirth, Gagosian, David Swirner mfl. Frågan är inte ny, men ändå återkommande hur man som gallerist bemöter konkurrensen på olika nivåer. Den frågan besvarades allmänt med att understryka betydelsen av vara förankrad med sitt galleri *både* på lokal och internationell nivå, om båda nivåer existerar vill säga. Konstmässornas kretslopp är en utmaning för varje galleri att ta ställning till: ju mer attraktiv konstmässa, ju större omkostnader för galleriet...

Den ständiga rörelsen mellan det lokala och det internationella (globala) leder vidare till symposiets nästa tema: nya konstmarknader. Denna gång var Afrika i fokus, presenterat av Mark Coetzee, konsthistoriker och curator för Zeitz Museum of Contemporary Art Africa, Sydafrika. Han beskrev Afrika som en marknad med stor potential och tillväxt, och där i synnerhet privata samlare och privat kapital har byggt upp en fri och obunden konstscen. Han betonade särskilt de kommersiella galleriernas betydelse för att lansera (syd)afrikanska konstnärer globalt. På den afrikanska kontinenten är galleristrukturen som mest utvecklade i Sydafrika, där nu även ett stort konstmuseum är under planering i Cape Town, finansierat genom privata donationer. En stor samling är i samband med detta under uppbyggnad som fokuserar på konstnärer från Afrika och den afrikanska diasporan. Han välkomnade gallerier

att delta i Joburg Art fair i Johannesburg; en viktig konstmässa i Afrika och enligt honom ett utmärkt tillfälle att möta samlare, curators, muséer etc från hela kontinenten.

Ett annat tema som togs upp under symposiet var "on line"- försäljningar; vilka olika "siter" som finns, liksom vilka möjligheter som gallerierna har att profilera sig själv genom dessa platser och sociala medier. Helt uppenbart har nätauktionerna kommit för att stanna med siter som artnet, artspace, artsy, vilka fortfarande är under utveckling. Twitter och Facebook är förstås givna mediakanaler. Kvaliteten på galleriernas webbsidor är fortfarande väldigt ojämn, med en tendens att gallerierna är alltmer restriktiva med att lägga ut bilder på utställningar på nätet. I stället begränsar man sig till ett par intressanta "lockbeten".

En återkommande fråga skulle kunna sammanfattas i vad som egentligen är galleriets fokus? De senare årens alltmer spekulativa beteende då många samlare vill investera tidigt i unga konstnärers karriärer och sedan sälja dyrt på auktioner några år senare, påverkar omgivningen. Det är ett beteende som går igenom överallt, så också i Sverige. Utmaningen för framtiden är hur gallerierna kan fortsätta att existera och arbeta för långsiktiga världen med bibehållen integritet. Galleriets arbete handlar om att bygga och investera i konstnärers karriärer som förhoppningsvis ska hålla livet ut. Diskussioner om detta och om auktionsmarknadens inverkan, konstmässornas funktion och betydelse, nya marknader och nya vägar att profilera sitt galleri lär fortsätta.

Tillgång till föreläsningarna från symposiet finns på Talking Galleries hemsida:
<http://www.talkinggalleries.com>

Ett personligt referat av

Eva-Lotta Holm Flach 11/11 2014